

Kúria döntés vagyonosodási vizsgálatra: tényleg nem változott semmi?

A közelmúltban jelent meg a médiában a hír, hogy a Kúria (volt Legfelsőbb Bíróság) egy vagyonosodási vizsgálat ügyben olyan döntést hozott, hogy kölcsönnyújtás esetén a kölcsönnyújtót is vagyonosodási vizsgálat alá kell vonni. A NAV szóvivője erre reagálva azt nyilatkozta, hogy eddig is így jártak el, a Kúria megerősítette az adóhatóság gyakorlatát. A NAV szóvivője nem mondott igazat! Jelenleg a vétlen kölcsönt igénybevevőt büntetik, ha a kölcsönnyújtó nem adózott pénzből nyújtott kölcsönt. A Kúria-döntés pedig azt mondja ki, hogy a következmény – a NAV gyakorlatától eltérően - a kölcsönt nyújtónál kell, hogy jelentkezzen.

A vagyonosodási vizsgálatoknál nem csak a bevallott, hanem a nem bevallás köteles bevételeket is vizsgálnia kell az adóhatóságnak. Ilyen az Szja törvény 7.§ alá tartozó nem végleges jelleggel kapott bevételek, a kölcsönök is. Az eddigi NAV gyakorlat szerint, ha a vizsgálat alá vont magánszemély arra hivatkozott, hogy kölcsönt kapott egy magánszemélytől, akkor először is a kölcsönnyújtás tényét teljes bizonyító erejű magánokirattal kellett igazolnia. Ezt követően igazolnia kell hitelt érdemlően, hogy a pénz átadása is megtörtént. Ezt követően a NAV nyilatkozattételre szólítja fel a kölcsönnyújtott és kéri, hogy nyilatkozatát hitelt érdemlő okiratokkal támassza alá. Ha a kölcsönnyújtó elismerte a teljes bizonyítóerejű magánokiratban foglaltakat, megerősítette, elismerte a kölcsönnyújtás tényét, akkor a NAV még nem érte be ennyivel. Azt is vizsgálta, hogy a kölcsönnyújtónak lehetett-e adózott bevétele a kölcsönnyújtásához. Ha arra a következtetésre jutott, hogy a kölcsönnyújtónak nem lehetett adózott bevétele a kölcsönnyújtásához, akkor nem fogadta el a kölcsönnyújtás tényét és bevételként nem vette figyelembe a kölcsönt igénybevevőnél. Ez azt eredményezhette, hogy ha valaki valóban kapott kölcsönt, de a kölcsönnyújtó ezt eltitkolt bevételből nyújtotta, akkor a következmény a vétlen kölcsönt kapó magánszemélyt terhelte. Kicsit sarkítva a problémát: ha valaki szorult helyzetében egy uszorástól kapott kölcsönt jelentős kamatra, de az adóhatóság az uszorásnál azt állapította meg, hogy nem lehetett adózott bevétele, akkor a forráshiány a vétlen félnél lett elszámolva és nem annál, aki adózatlan bevételhez jutott, például uszorakölcsönökből. Ebben a témában született Kúria-döntés és nem hogy nem erősítette meg az adóhatósági gyakorlatot, hanem egyenesen jogsértőnek minősítette. Ha a NAV

valóban alkalmazni fogja a napi gyakorlatában a Kúria döntését, akkor nagyobb súlya lesz a teljes bizonyítóerejű magánokiratnak és nem a vétlen felet fogja büntetni a NAV, mint oly sok esetben (például áfa ügyekben áfa levonási jog vitatásával). Ha valaki (például az uzorás) adózatlan bevételéből ad kölcsönt és az adóhatóság megállapítja, hogy a teljes bizonyító erejű okirat hiteles, akkor az adózatlan (eltitkolt) jövedelmet nem a kölcsönt igénybevevőjénél, hanem a kölcsön nyújtójánál kell megállapítania, egy nála lefolytatott vagyonosodási vizsgálat keretében. Sajnos a NAV kommunikációja a szakember szemében általában nem hiteles. Gyakran olyan kitalált példákat tár a nyilvánosság elé, amellyel szimpátiát akar kelteni a közvéleményben tevékenysége iránt. Jó lenne, ha a kommunikáció nem lenne ennyire egyoldalú. Ezt próbálja elősegíteni ez az írás is.

Angyal József okleveles adószakértő , (06-209-429-386), www.angyalado.hu